

Statut združenja ICOMOS – Slovensko nacionalno združenje za spomenike in spomeniška območja

(prečiščeno besedilo)

Prečiščeno besedilo obsega besedilo statuta združenja ICOMOS, kot je bil:

- sprejet na ustanovni skupščini v Ljubljani dne 10. februarja 1999,
- spremenjen na redni letni skupščini zbora članov v Ljubljani dne 14. decembra 2000,
- spremenjen na izrednem zboru članov v Ljubljani 3. decembra 2008,
- spremenjen na izrednem zboru članov v Ljubljani dne 12. marca 2009
- spremenjen na rednem letnem zasedanju zbora članov v Ljubljani dne 25. 11. 2015
- in spremenjen na dopisnem zboru članov 26. aprila 2016.

Ljubljana, 17. 11. 2016

Vsebina:

- I. *Naziv, žig in sedež (1 in 2)*
- II. *Definicije (3)*
- III. *Cilji in dejavnosti (4 in 5)*
- IV. *Javnost dela (6)*
- V. *Članstvo (7 in 8)*
- VI. *Administrativna struktura (9)*
 - *Zbor članov(10)*
 - *Izvršni odbor (11 in 12)*
 - *Sekretariat (13)*
 - *Nadzorni odbor (14)*
 - *Strokovne skupine (16)*
 - *Opazovalci (17)*
 - *Financiranje (18)*
- VII. *Pravni status (19)*
- VIII. *Amandmaji (20)*
- IX. *Razpustitev (21)*
- X. *Uradni jezik (22)*
- XI. *Začetek veljavnosti statuta (23)*

ICOMOS – Slovensko nacionalno združenje za spomenike in spomeniška območja

STATUT

I. IME, SEDEŽ IN ŽIG

1. člen

S tem statutom se ustanavlja združenje z imenom »ICOMOS – Slovensko nacionalno združenje za spomenike in spomeniška območja« (v nadaljevanju: združenje).

Skrajšano ime združenja je »Združenje ICOMOS Slovenija«.

2. člen

Sedež združenja je v Ljubljani. O spremembi naslova sedeža odloča izvršni odbor. Žig združenja je pravokotne oblike, širine 36 mm in višine 30 mm, ki vsebuje stilizirano podobo krilatega konja v globusu ter besedilo: ICOMOS – Slovensko nacionalno združenje za spomenike in spomeniška območja.

II. DEFINICIJE

3. člen

Ta statut temelji na naslednjih definicijah:

(a) "**spomenik**" : je vsaka konstrukcija (s pripadajočim zemljiščem, opremo in vsebinami, ki so njen sestavni del), ki jo opredeljuje njen zgodovinski, arhitekturni, umetnostni, znanstveni ali etnološki pomen. Definicija zajema celotne arhitekture ali njihove dele, javne plastike in poslikave, dele ali celote arheološkega značaja, napise, jamska bivališča in druge prostorske splete elementov, ki pripadajo zgoraj naštetim kategorijam. Zajema tudi kulturne vrednote na področju naravne dediščine.

(b) "**spomeniška celota**" : je vsaka skupina konstrukcij, med seboj ločenih ali v povezavi, s pripadajočim zemljiščem, urbanega ali ruralnega značaja, ki imajo zaradi svoje arhitekture, celovitosti ali vraščenosti v pokrajino posebno zgodovinsko, umetnostno, znanstveno, družbeno, etnološko ali krajinsko vrednost.

(c) "**spomeniško območje**": je vsako topografsko ali pokrajinsko področje, ki je delo človeka, narave ali družno človeka in narave ter ima posebno vrednost zaradi svoje lepote ali svojega arheološkega, zgodovinskega, umetnostnega, etnološkega, krajinskega ali antropološkega pomena. Ta definicija zajema tudi kulturno krajino, oblikovane vrtove in zgodovinske parke.

(d) Iz teh definicij so izključeni:

- premičnine, ki so shranjene v spomenikih in so del muzejskih zbirk,
- arheološke zbirke, shranjene v muzejih ali skladiščih, ali urejene na arheoloških ali spomeniško zaščiteneh mestih.

III. CILJI IN DEJAVNOSTI

4. člen

Združenje je nepridobitno nevladno združenje, katerega cilj je vsestranska promocija strokovnega vrednotenja, zaščite, ohranitve, uporabe in razvoja kulturne dediščine, spomenikov, spomeniških celot in spomeniških območij na območju Slovenije.

Včlanjeno je v mednarodni ICOMOS in druge sorodne organizacije ter si na ta način prizadeva tudi za ohranitev kulturne in naravne dediščine po vsem svetu.

5. člen

Da bi doseglo ta cilj, združenje:

a) Združuje posameznike, fizične osebe, ki jih zanima ohranitev spomenikov, spomeniških celot in spomeniških območij in jih zastopa v državnih in v mednarodnih organizacijah in ustanovah. Prizadeva si delovati v najširšem javnem interesu.

b) Zbira, pogloblja in razširja informacije, ki zadevajo načela in tehnike vrednotenja in obnove, politiko varovanja, ohranjanja, zaščite, oživljanja, uporabe in razvoja spomenikov, spomeniških celot in spomeniških območij ter njihovo upravljanje.

c) Na državni in mednarodni ravni sodeluje pri ustanavljanju in razvijanju dokumentacijskih centrov za ohranjanje, zaščito in ovrednotenje spomenikov, spomeniških celot in spomeniških območij ter si prizadeva za preučevanje in izvajanje tradicionalnih gradbenih tehnik in ohranjanje tradicionalnih postopkov in tehnologij.

d) Spodbuja sprejemanje in izvajanje domačih in mednarodnih priporočil za ohranjanje, zaščito in ovrednotenje spomenikov, spomeniških celot in spomeniških območij.

e) Sodeluje pri izdelavi programov za izobraževanje in usposabljanje strokovnjakov za ohranjanje, zaščito, vrednotenje in nadaljnji razvoj spomenikov, spomeniških celot in spomeniških območij.

f) Navezuje in ohranja tesne stike z mednarodnim ICOMOS, s Slovensko nacionalno komisijo za UNESCO, z Mednarodnim centrom za študij varstva in restavriranja kulturnih dobrin v Rimu - ICCROM, s centri in organizacijami, ki delujejo pod okriljem UNESCO in z drugimi domačimi in mednarodnimi združenji, društvi, ustanovami in organizacijami, ki imajo podobne cilje.

g) Spodbuja in podpira vse dejavnosti, ki v skladu s statutom ščitijo javni interes na področju varovanja ohranjanja in razvoja naravne in kulturne dediščine in v ta namen predlaga primerne razvojne programe.

h) Opravlja pridobitno dejavnost v skladu s Pravilnikom o opredelitvi pridobitne in nepridobitne dejavnosti (*Ur. l. RS*, št. 109/2007). Tako vodi ločene evidence o dohodkih iz pridobitne dejavnosti, ki so predvsem izdelave programov in projektov, analiz in študij s področja varovanja in ohranjanja nepremične kulturne dediščine, s sodelovanjem pri domačih in mednarodnih študijah in raziskavah s področja svoje dejavnosti. Vse dohodke iz svojega pridobitnega delovanja usmerja v izboljšanje pogojev za delovanje združenja.

IV. JAVNOST DELA

6. člen

Združenje je dolžno o delovanju svojih članov redno in pravilno obveščati javnost. V ta namen o delu članov in organov združenja obvešča javna sredstva obveščanja in pripravlja tiskovne konference.

Z razstavami, predavanji in publiciranjem izsledkov obvešča svoje člane in širšo strokovno in laično javnost.

Vse ključne informacije objavlja na spletni strani združenja.

V. ČLANSTVO

7. člen

a) Združenje zajema tri kategorije članov: redne člane, častne člane in simpatizerje. V društvo lahko kot simpatizerji vstopijo tudi donatorji in sponzorji.

1) Status individualnega člana lahko prizna osebam, ki so se s svojo poklicno ali drugačno dejavnostjo uveljavili na področju ohranjanja spomenikov, spomeniških celot in spomeniških območij (v smislu 3. člena); te osebe so lahko člani osebja (znanstvenega, tehničnega in upravnega) državnih, regionalnih in lokalnih služb za varstvo kulturne in naravne dediščine, stanovskih združenj in muzejskih ustanov, strokovnjaki in drugi odgovorni za vrednotenje, varovanje, ohranjanje, zaščito, oživljanje, uporabo in upravljanje spomenikov, spomeniških celot in spomeniških območij, kot tudi strokovnjaki na področju arheologije, arhitekture, bibliotekarstva, dokumentalistike, etnologije, geodezije, geografije, gradbeništva, informatike, umetnostne zgodovine, urbanizma, urejanja krajine, zgodovine ter drugih strok. Status rednega člana je izjemoma lahko dodeljen tudi drugim osebam in tujcem, ki jih zanimajo cilji in dejavnost ICOMOS. Redni člani imajo pravico glasovanja, volilno pravico in so v skladu z določili 10. člena lahko izvoljeni v vse funkcije združenja.

2) Status častnega člana je na predlog sekretariata ali zbora članov združenja dodeljen osebam, ki so dale pomemben prispevek ovrednotenju, ohranjanju in obnavljanju spomenikov, spomeniških celot in spomeniških območij. Dodeljuje ga s sklepom zbor članov z večino glasov prisotnih članov. Status častnega člana pridobijo vsi nekdanji predsedniki združenja. Častni člani imajo pravico glasovanja in volilno pravico.

3) Status simpatizerja je lahko priznan osebam in ustanovam, ki želijo podpreti cilje in dejavnosti združenja in prispevajo k sodelovanju na področju varstva kulturne dediščine. Simpatizer združenja ni obvezan plačati letne članarine in ne pridobi izkaznice mednarodnega ICOMOS. Sodeluje lahko pri delu organov združenja, ne more pa glasovati.

b) Prošnje za redno članstvo in status simpatizerja morajo kandidati poslati sekretariatu združenja na predpisanem obrazcu, ki ga dobijo na sedežu združenja. S podpisom prošnje za sprejem se kandidat obvezuje ravnati po določenih statuta združenja, podpiše zavezo etičnemu kodeksu ter dovoli uporabiti zahtevane podatke za interno rabo v združenju. Obvezni prilogi prošnji za sprejem v redno članstvo sta dve priporočili, ki ju mora kandidat pridobiti sam od rednih individualnih članov združenja. Izvršni odbor o vlogah razpravlja, preveri njihove podatke in izbrane kandidate predlaga v potrditev zboru članov združenja. Sprejeti član je dolžan plačevati letno članarino združenja, kot jo vsakokrat določi zbor članov združenja.

c) Redni člani imajo pravico sodelovati v delu zbora članov, prav tako imajo pravico glasovanja. Redni in častni člani smejo po svoji presoji sodelovati tudi pri delu ostalih organov in delovnih teles združenja ter imajo vedno pravico zahtevati vpogled v finančno in materialno poslovanje, tako v primeru suma v nepravilno delovanje kot tudi, če takega suma ni.

d) Člani združenja vsako leto najkasneje do 1. februarja plačajo letno članarino, katere višino predlaga izvršni odbor združenja. Vsako spremembo višine članarine mora potrditi zbor članov združenja. Ob plačilu članarine vsak član prejme člansko izkaznico, nato pa prejema občasne publikacije in ima določene ugodnosti, ki jih določi izvršni odbor. Člani so lahko prisotni pri delu zbora članov in lahko prosto obiskujejo dokumentacijski center združenja. Častni člani niso dolžni plačevati članarine.

e) Medsebojne obveznosti med združenjem in donatorjem ali sponzorjem se uredijo z vsakokratno medsebojno pogodbo.

8. člen.

Članstvo v združenju preneha:

a) s pisnim odstopom člana. Članstvo preneha s koncem koledarskega leta, v katerem član poda odstop. Odstop člana ne razbremeni obveznosti plačila članarine za navedeno koledarsko leto;

- b) z izključitvijo člana, ki jo izreče zbor članov zaradi kršitve statuta, zaveze etičnemu kodeksu ali zaradi katerega drugega resnega razloga;
- c) s smrtjo člana;
- d) ali če član ne plača članarine za tekoče leto do 1. maja tekočega leta. Članstvo preneha 1. maja tekočega leta.

Izvršni odbor pred izključitvijo v skladu z točko b) prejšnjega odstavka obvesti člana o kršitvi ter mu da možnost, da se o njej izjavi.

Članu, ki mu je v skladu z točko d) prvega odstavka prenehalo članstvo, se članstvo ponovno vzpostavi z dnem, ko je združenje prejelo plačilo članarine za tekoče leto. Izbris članstva in ponovno vzpostavitev članstva izvede izvršni odbor.

VI. ADMINISTRATIVNA STRUKTURA

9. člen

a) Organi združenja so:

- Zbor članov združenja
- Izvršni odbor
- Sekretariat
- Nadzorni odbor
- Strokovne skupine

b) Vsak od teh organov v skladu z določili statuta lahko sprejme svoja interna pravila in v njih določi pogoje in oblike delovanja.

10. člen

Zbor članov je najvišji organ združenja. Redni člani za njegovo izvedbo izvolijo delovno predsedstvo v sestavi: predsednik, 2 podpredsednika in zapisnikar, katerih mandati se iztečejo ob koncu zasedanja. Delovno predsedstvo se izvoli za vsak zbor članov posebej.

Zbor članov izvoli predsednika združenja, do 3 podpredsednike, generalnega sekretarja, zakladnika in 5 članov izvršnega odbora, ki so vsi izbrani med rednimi člani tako, da zastopajo kar največ različnih strok in delovnih področij. Zbor članov sprejema odločitve o spremembi sedeža združenja, sprejme statutarna dopolnila, določi letne in triletno programe aktivnosti, potrdi poročila predsednika, generalnega sekretarja in zakladnika, potrdi proračunske usmeritve za triletno poslovno obdobje in nadzoruje uresničevanje ciljev organizacije. Določa tudi višino članarine. Potrjuje predlog izvršnega odbora za sprejem novih članov. Na podlagi predlogov rednih članov ali izvršnega odbora imenuje z javnim glasovanjem častne člane.

Zbor članov je odprt za vse člane združenja, simpatizerje in javnost. Redna zasedanja skliče predsednik vsako leto, lahko pa ga kadarkoli skliče tudi petina vseh članov združenja. Datum in kraj določi izvršni odbor. Po potrebi se lahko zbor članov opravi tudi dopisno oziroma po elektronski pošti. Izredna zasedanja so sklicana na zahtevo večine članov izvršnega odbora ali tretjine rednih članov združenja.

Za sklepčnost zbora članov je potrebna prisotnost tretjine vseh rednih članov združenja. V primeru nesklepčnosti se zbor članov ponovno sestane čez eno uro v prisotnosti najmanj desetih članov in veljavno odloča.

11. člen

a) Izvršni odbor je vodstveni organ združenja. Sestavlja ga do 11 članov in sicer:

- predsednik združenja

- 2 podpredsednika
- generalni sekretar
- zakladnik
- 4 člani, ki jih izvoli zbor članov in do 2 kooptirana člana.

Ti člani morajo biti redni člani združenja, izbrani na podlagi njihove poklicne usposobljenosti. Poleg izvoljenih na zboru članov, lahko izvršni odbor kooptira še do 2 člana iz vrst ustreznih strokovnjakov. Izbor mora na primeren način zastopati različne strokovne usmeritve pri varovanju kulturne in naravne dediščine. Izvršnemu odboru predseduje predsednik združenja, v njegovi odsotnosti pa eden od podpredsednikov.

b) Izvršni odbor je v imenu organizacije pooblaščen za pridobivanje, izposojajo, uporabo in varovanje sredstev, potrebnih za uresničevanje ciljev, predvidenih v statutu, ter za sprejemanje daril in volil. Pripravlja predloge programov aktivnosti in proračunov in skrbi za njihovo izvajanje. V času med posameznimi zasedanji zbora članov deluje v njenem imenu. Izvršni odbor potrди poročilo zakladnika in letne proračune. Oblikuje predlog za višino članarine. Potrди imenovanje članov strokovnih skupin. Opravlja nadzor nad spoštovanjem določil statuta in zaveze etičnemu kodeksu v zvezi z delovanjem članov.

c) Nekdanji predsedniki združenja dobijo naziv "častni predsednik" in ostanejo člani izvršnega odbora s posvetovalnim glasom ter tako omogočajo kontinuiteto dela.

d) Praviloma so člani izvršnega odbora izvoljeni na zboru članov s tajnim glasovanjem za dobo 3 let s pravico ponovne izvolitve za dve zaporedni triletni obdobji. Na vsakih statutarnih volitvah, torej po preteku 3 letnega poslovnega obdobja, mora biti zamenjana tretjina članov izvršnega odbora. Ponovna izvolitev odhajajočega člana v izvršni odbor je mogoča šele po preteku 3 let. Članstvo v izvršnem odboru na eni funkciji ne more presegati 9 let. Izjema so člani izvršnega odbora, ki imajo funkcije predsednika, generalnega sekretarja in zakladnika. Vendar pa nobeden od njih ne more ostati več kot 9 let na isti funkciji. V nobenem primeru njihovo članstvo v izvršnem odboru ne more presegati 18 let. Če se zbor članov ne more sestati pred iztekom mandata izvršnega odbora, poteka glasovanje za nove člane po pošti, h glasovanju pa so povabljeni vsi redni člani združenja. Če katero od mest ostane nezasedeno, izvršni odbor za preostali čas mandata izvoli namestnika, izbranega med individualnimi člani.

e) Predsednik skliče redno zasedanje izvršnega odbora vsaj trikrat na leto, na zahtevo tretjine članov izvršnega odbora pa lahko skliče izredno sejo. Izvršni odbor se mora sestati pred in po zasedanju zbora članov. Odločitve se sprejemajo z večino glasov prisotnih članov.

f) Predsednik združenja, generalni sekretar in zakladnik sestavljajo sekretariat. Sestanek sekretariata skliče predsednik. Sekretariat deluje v imenu izvršnega odbora. Odločitve sekretariata se sprejemajo z večino glasov članov. Izvršni odbor lahko med svojimi člani imenuje pomočnika sekretarja in/ali zakladnika; če presodi, da je potrebno, lahko k svojemu delu povabi tudi druge strokovnjake.

12. člen

a) Predsednik združenja skliče zbor članov, skliče in predseduje izvršnemu odboru in sekretariatu in potrди dnevni red vseh teh sej. Ima pravico članstva v posvetovalnem svetu. Je zastopnik združenja in podpisuje vse koristne dokumente. Predsednik si mora prizadevati, da za združenje pridobi v domovini in tujini kar najbolj ugoden pravni položaj.

b) Podpredsednika pomagata predsedniku in ga po potrebi nadomeščata; pomagata mu pri zastopanju združenja in pri promociji ciljev ICOMOS v Sloveniji in v svetu. V ta namen jima lahko predsednik dodeli posebna pooblastila.

c) Generalni sekretar izvaja administrativno poslovanje in je za svoje delo odgovoren predsedniku.

d) Zakladnik je odgovoren za finančno vodenje združenja. Pripravi finančna poročila in proračunske predloge za obdobje od 1. januarja do 31. decembra vsakega leta, glede na navodila sekretariata odreja izdatke in izvršuje izplačila.

13. člen

Sekretariat sestavljajo predsednik, generalni sekretar in zakladnik. Zadolžen je za izvajanje in koordiniranje programov, ki jih je sprejel zbor članov. V okviru odločitev zbora članov in izvršnega odbora in v skladu s splošnimi usmeritvami, ki jih predlaga predsednik, je sekretariat odgovoren za vodenje združenja.

Sekretariat pripravi zboru članov letno delovno poročilo, ki ga v ločenih vsebinah predstavit: predsednik za delovanje in zakladnik za finančno poslovanje združenja.

14. člen

a) Nadzorni odbor sestavljajo na zboru članov izvoljeni redni člani združenja. Predsednik združenja ima pravico prisostvovati delu odbora, vendar nima glasovalne pravice. Odbor lahko šteje do 5 članov. Odbor izvoli zbor članov na predlog izvršnega odbora. Nadzorni odbor v skladu z lastnimi pravili izvoli predsednika in lahko imenuje enega ali več podpredsednikov, ki pomagajo predsedniku odbora ali ga nadomeščajo. Odbor se sestane vsaj enkrat na leto, skliče pa ga predsednik.

b) Nadzorni odbor posreduje zboru članov ali izvršnemu odboru svoje mnenje ali sugestije glede usmeritve dejavnosti in programskih prednosti. Prouči predloge, ki so jih s tem v zvezi dale ustanove, organizacije in posamezniki in jih skupaj z lastnimi priporočili prenese izvršnemu odboru. Seznanja se z delovanjem strokovnih skupin in jim glede tega posreduje morebitna priporočila.

c) Pred zasedanjem zbora članov pregleda seznam kandidatov za volitve v izvršni odbor, ki zajema vse kandidate, ki so jih predlagali člani in izvršni odbor in vse kandidate, ki jih sam predlaga. Na ta seznam poda svoje mnenje. Seznam s stališčem nadzornega odbora mora biti najmanj 14 dni pred datumom zasedanja zbora članov posredovan vsem članom združenja, ki lahko v skladu s statutom predlagajo še druge kandidate za volitve organov združenja.

15. člen

(črtan)

16. člen

a) *Strokovne skupine* so osrednji strokovni in tehnični organi združenja. Iz tega naslova v okviru splošnega programa nacionalnega in mednarodnega ICOMOS proučujejo posebne probleme na posameznih področjih varovanja in ohranjanja naravne in kulturne dediščine.

b) Strokovne skupine ustanavlja in razpušča izvršni odbor, ki imenuje tudi prve predsednike. Na predlog predsednika posamezne strokovne skupine izvršni odbor potrdi imenovanje članov.

c) Strokovne skupine sprejmejo svoja pravila delovanja, ki morajo biti v skladu z Egerskimi načeli mednarodnega ICOMOS. Sestavijo in uresničujejo svoje programe in jih posredujejo v potrditev izvršnemu odboru, tako kot tudi letno delovno poročilo. Vsaka strokovna skupina lahko po potrebi v svojem okviru ustanovi delovne skupine.

17. člen

Predstavniki Slovenske nacionalne komisije za UNESCO in drugih nevladnih nacionalnih ali mednarodnih organizacij, ki imajo podobne cilje kot združenje, so lahko povabljeni na vse sestanke združenja kot opazovalci. Sodelujejo lahko v razpravi, ne morejo pa glasovati.

18. člen

Prihodke združenja sestavljajo:

- članarina,
- darila in volila,
- donacije in sredstva sponzorjev,
- subvencije iz javnih sredstev,
- dohodki iz pogodb za izdelane projekte in storitve, v skladu z vsebino 5. člena statuta,
- drugi pravno nesporni viri financiranja, ki jih potrdi izvršni odbor.

Društvo vodi finančno materialno poslovanje po pravilniku o finančno materialnem poslovanju, ki mora biti v skladu z računovodskimi standardi za društva. Finančno materialno poslovanje se vodi v skladu z veljavnimi predpisi, ki urejajo to področje.

Finančno poslovanje se izvaja po vsakoletnem finančnem načrtu, ki ga sprejme letni zbor članov. Zbor članov tudi nadzira izvajanje finančnega načrta.

VII. PRAVNI STATUS

19. člen

Izvršni odbor je pooblaščen za sprejemanje odločitev, ki se mu zdijo potrebne za to, da ima združenje v državi Sloveniji najugodnejši status pravne osebe. Združenje predstavlja predsednik, v njegovi odsotnosti pa podpredsednika, po pooblastilu predsednika pa tudi generalni sekretar ali drugi član izvršnega odbora.

VIII. AMANDMAJI

20. člen

Statutarna dopolnila lahko sprejme le zbor članov z dvema tretjinama glasov vseh prisotnih članov in po tem, ko so vsi člani združenja prejeli predlog dopolnila vsaj 1 mesec pred zasedanjem zbora članov.

IX. RAZPUSTITEV

21. člen

Razpustitev združenja lahko izreče le zbor članov na podlagi dveh tretjin glasov vseh rednih članov in ob tem prenese premoženje združenja na Slovensko konservatorsko društvo, Poljanska 40, Ljubljana.

X. URADNI JEZIK

22. člen

Uradni jezik združenja je slovenščina.

Dokumenti, ki jih združenje pošilja na sedež mednarodne organizacije, so poleg slovenščine prevedeni še v enega uradnih jezikov ICOMOS, to so francoščina, angleščina, španščina in/ali ruščina. Delovna jezika v mednarodnem občevanju sta v skladu z določili statuta mednarodnega ICOMOS francoščina in angleščina.

XI. ZAČETEK VELJAVNOSTI

23. člen

Ta statut začne veljati dan po njegovem sprejemu.